

MEDICIJNEN

literatuurlijst

Stichting Pandora

Bahara, H.

Wanen bezweren met djins en medicijnen / Bahara, H.

In : Psy. - Jrg., 12, nr. 7 (juli/aug. 2008) ; p. 24-28

De westerse wereld is voor de moeder van auteur altijd terra incognita geweest. Toen haar broer psychotisch werd, weet haar moeder dat aan zijn bloed of de boze geesten. Haar wantrouwen jegens dokters is groot zolang die wit zijn. Toch is haar scepsis afgebrokkeld.

Becker, S.

Het nut van antidepressiva is jarenlang overschat / Becker, S.

In : Trouw. - (1 maart 2008) ; p. 4-5

Antidepressiva werken in vergelijking met nepmedicijnen maar matig zeker als klachten mild zijn, zo blijkt uit onderzoek. Froukje Bos van Stichting Pandora vindt huisartsen en psychiaters ze minder makkelijk moeten voorschrijven.

Beekman, A.

Beproefd : pillen of praten bij depressieve ouderen. / Beekman, A.

In : Maandblad Geestelijke volksgezondheid. - Jrg. 62, nr. 5 (2007) ; p. 414-417

Uit onderzoek blijkt dat bij ouderen met minor depression of dysthymie psychotherapie waarschijnlijk effectiever is dan antidepressiva. Bij ouderen met een depressieve stoornis zijn pillen en praten waarschijnlijk even effectief.

Bijl, D.

Major depression in primary care : aspects of screening, diagnosis and treatment of major depressive disorder in general practice / Bijl, D.. - Diemen : College voor zorgverzekeringen, 2006 : 163 p., afbn.

Proefschrift VU Amsterdam

Met lit. opg.

ISBN 90-70918-47-1

Plaatscode : B4498

Bijzitter, G.

Kinderwens en zwangerschap in de psychiatrie : voorlichtingsbrochure / Bijzitter, G. - Leeuwarden : GGZ Friesland, 2007 : 18 p.

Plaatscode : R4615

Birkenhäger, T.K.

Treatment of depressed inpatients : efficacy and tolerability of a four-step treatment algorithm / Birkenhäger, T.K., Broek, W.W. van den. - Ridderkerk : Ridderprint BV, 2004 : 181 p.

Proefschrift Erasmus Universiteit Rotterdam

Met samenvatting in het Nederlands

ISBN 90-9018069-9

Plaatscode : B4291

Blok, G.

Prozac als projectiescherm : over de media-ontvangst van Berichten uit het laboratorium van de samenleving van Froukje Bos / Blok, G.. - Amsterdam : Stichting Pandora, 2003 : 12 p.

Plaatscode : R4649

Blomsma, A.

Impressie van een themabijeenkomst : medicijngebruik in eigen hand / Blomsma, A.

In: Bulletin van de Cliëntenbond in de GGZ. - Jg. 27, nr. 1 (maart 1999) : p. 18-20

Verslag van een themabijeenkomst over medicijngebruik in de Wegwijswinkel, een inloop-en informatiecentrum voor en door (ex-) psychiatrische cliënten.

Boer, F. de

Frank van Meerendonk over antidepressiva : dit medicijn kan uw gezondheid ernstig schaden! / Boer, Fijgje de

In : Deviant - Jrg. 10, nr. 37 (juni 2003) ; p. 4-8

Gesprek met Frank van Meerendonk, voorzitter van de Stichting Prozac Survivors Support Group Nederland. Hij is van mening dat de tendens tot medicaliseren van psychisch lijden een ongewenste en zelfs gevaarlijke ontwikkeling is. De effectiviteit en veiligheid van antidepressiva worden door zowel arts als patiënt schromelijk overschat.

Boetzelaer, C. van

Een beschouwing over antipsychotica : voer voor psychoten / Boetzelaer, C. van

In : Klantenkrant. - Nr. 55 (okt. 2007) ; p. 24-25

Bos, F.

Berichten uit het laboratorium van de samenleving over ervaringen met depressie en antidepressiva : beeldvorming, realiteit en belangen bij medicijngebruik en de maatschappelijke positie van mensen met psychische of psychiatrische problemen / Bos, F. - 2^e dr. - Amsterdam : Stichting Pandora, 2003 : 284 p.

Met lit. opg.

Plaatscode : B4238-a / B4238-b / B4238-c

Bos, F.

Berichten uit het laboratorium van de samenleving : over ervaringen met depressie en antidepressiva / Bos, F.

In : Onderste boven - Jrg. 31, nr. 2 (zomer 2003) ; p. 20-24

Naar aanleiding van haar onlangs uitgekomen boek 'Berichten uit het laboratorium van de samenleving' brengt de auteur uit naam van Stichting Pandora een aantal kritische stellingen onder de aandacht.

Bos, F.

Medicatie Stichting Pandora / Bos, F.

In : NVLinfo. - Jrg. 10, nr. 2 (juni 2007) : 12-14

Vragen aan Pandora Helpdesk over gebruik antidepressiva bij zwangerschap

Bos, F.

Stijging gebruik antidepressiva hangt samen met vertrouwen artsen in SSRI's / Bos, F.

In: PandoraNieuws, (juni 2005) ; 7 p.

Het Pharmaceutisch weekblad van 10 juni 2005 vermeldt dat het gebruik van antidepressiva sterk is toegenomen. Patiënten maken zich ongerust. Ze willen weten bij welke klachten welke aanpak en behandeling is te adviseren. Wat kan de patiënt bij het gebruik van antidepressiva en in het bijzonder van ssri's verwachten? Wat betekent het voor patiënten/gebruikers als wetenschappelijk onderzoek wordt gehanteerd als wapen bij de marketing van medicijnen?

Borstvoeding

Borstvoeding door moeders die psychofarmaca gebruiken? : betere hechting versus toxicologische bezwaren / Honig, A., ...[et al.]

In : Maandblad Geestelijke volksgezondheid. - Jrg. 63, nr. 5 (2008) ; p. 425-433

Bij moeders met een psychiatrische stoornis is een goede hechting met hun baby extra belangrijk. Borstvoeding kan daarbij helpen, mits het risico voor de zuigeling van psychofarmaca in de moedermelk beperkt wordt gehouden.

Bouma, J.

Slikken : hoe ziek is de farmaceutische industrie? / Bouma, J. - Amsterdam : L.J. Veen, 2006 : 511 p.

ISBN 90-204-0365-6

Plaatscode : B4495

Breggin, P.

The antidepressant fact book : what your doctor won't tell you about prozac, zoloft, paxil, celexa, and luvox / Breggin, P. - Cambridge : Perseus publishing, 2001 : XIV, 226 p.

ISBN 0-7382-0451-X

Plaatscode : B4076

Brunt, E.

De Breinstorm : over depressie en Prozac / Brunt Emma. - Amsterdam : Arbeiderspers, 1994. - 125 p.

ISBN 90-295-0779-9

Ervaringen van de schrijfster met het anti-depressiva Prozac

Plaatscode : B3105

Coming

Coming of psychiatric drugs : coming off psychiatric drugs : succesful withdrawal from neuroleptics, antidepressants, lithium, carbamazepine and tranquilizers / Lehmann, P. (ed.). - Berlin : Peter Lehmann Publishing, 2002 : 350 p.

Met lit. opg.

ISBN 1-891408-98-4

Plaatscode : B4278

Dam, C.

De honden blaffen zich schor en de karavaan trekt door / Dam, C.

In : Psy. - Jrg. 12, nr. 4 (april 2008) ; p. 6-10

Interview met Trudy Dehue, psychologe en filosofe. Onderzoekers constateren dat Nederland een van de gelukkigste landen ter wereld is. Toch hebben we ruim een miljoen antidepressivagebruikers. In de Depressie-epidemie, analyseert Trudy Dehue het fenomeen depressie.

Dehue, T.

Dubbelblind vertrouwen : psychotrope stoffen en experimentele wetenschap / Dehue, T.

In : Psycholoog. - (nov. 2003)

Dehue, T.

De depressie-epidemie : over de plicht het lot in eigen hand te nemen / Dehue, T. -

Amsterdam : Augustus, 2008 : 332 p.

ISBN 9789045700953

Plaatscode : B4732

Dessing, R.

Moet ik dit wel slikken? : vragen en antwoorden van de Geneesmiddel-Infolijn / Dessing, R., Voituren, G. - Utrecht : Antwerpen : Kosmos, 1995. - 192 p., afbn.

ISBN 90-215-2644-1

Plaatscode : B3304

Dwang

Dwang in de psychiatrie : themanummer / Henskens, R.,...[et al.], Abma, T. <red.>, ...[et al.]. - [s.l.] : [s.n.], 2009

Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1054 CS Amsterdam
info@stichtingpandora.nl / www.stichtingpandora.nl

Themanummer MGv, jrg. 64, nr. 6 (2009)

Themanummer over dwang inde psychiatrie. Verschillende partijen komen aan het woord. O.a. historische achtergronden van dwang , juridisch kader en de rol en verantwoordelijkheid van de psychiatrie en ervaringen met separaties.

Plaatscode : R4846

Eindrapport

Eindrapport Project Geneesmiddelen in de GGZ. - Utrecht : GGZ Nederland, 2003 : 18 p.

Plaatscode : R4225

Engbers, S.

Medicijnverslaving : handenvol pillen per dag / Engbers, S.

In : Leef. - Nr. 51 (april-mei 2008) ; p. 17-19

Dorien Reintjes was 25 jaar lang verslaafd aan slaap-en kalmeringsmiddelen. Ze vertelt openhartig over een zwarte periode in haar bestaan.

Faber, A.

Stimulant treatment in children: a dutch perspective / Faber, A. - Enschede : Gildeprint, 2006 : 144 p., tabn.

Proefschrift Rijksuniversiteit Groningen

Met lit. opg.

ISBN 90-367-2697-2

Plaatscode : B4571

Gebruik

Gebruik van medicijnen bij psychische en/of psychiatrische klachten / Stichting Pandora. - Amsterdam : Stichting Pandora, 2003 : 14 p.

Plaatscode : R4198

Gebruikers

Gebruikers over antidepressiva : ervaringen en vragen aan de Pandora Informatie- & Advieslijn 16 tot 24 september 2002 / Vriens, T. <red.>. - Amsterdam : Stichting Pandora, 2002 : 24 p.

Plaatscode : R4724

Geffen, K. van

Initiation, execution and discontinuation of antidepressant therapy : considerations and decisions of patients / Geffen, K. van. - Utrecht : (s.n.), 2008 : 221 p., tabn.

Proefschrift Universiteit Utrecht

Met samenvatting in het Nederlands

ISBN 9789039349014

Plaatscode : B4762

Geneesmiddelen

Geneesmiddelen in Nederland : gids voor zorgverlener en gebruiker / Reijnders, L., ...[et al.]. - 17e dr. - Amsterdam : Van Gennep, 2004 : 664 p.

ISBN 90-5515-433-4

Plaatscode : B4393

Geneesmiddelendistributie

Geneesmiddelendistributie en farmacotherapie in APZ'en / Inspectie voor de gezondheidszorg. - Den Haag : Inspectie voor de Gezondheidszorg, 2000 : 73 p., bijln., fig.

Plaatscode : R3795-a / R3795-b

Glenmullen, J.

Prozac Backlash : overcoming the dangers of prozac, zoloft, paxil and other antidepressants with safe, effective alternatives / Glenmullen, J. - New York : Simon & Schuster, 2001 : 383 p., afbn.

ISBN 0-7432-0062-4

Plaatscode : B4077

Grootheest, A.C. van

Vigilate et orate / Grootheest, A.C. van. - Groningen : Nederlands Bijwerkingen Fonds, 2008 : 21 p.

Met lit. opg.

Inaugurale rede uitgesproken op 8 april 2008 aan de Rijksuniversiteit Groningen

ISBN 9789090229836

Plaatscode : R4757

Haan, L.

Dopamine, importantie en psychose : een theorie / Haan, L., Kapur, S.

In : Maandblad Geestelijke Volksgezondheid. - Jrg. 58. - Nr. 3 (2003) ; p. 228-235

Een theorie over de samenhang tussen verschillende aspecten van psychose bij patiënten met schizofrenie. Een belangrijke rol wordt toegekend aan verstoringen van de 'dopaminehuishouding' in de hersenen. Het effect van antipsychotica en psychotherapie wordt besproken.

Haaster, H. van

Hoopvol risico : ervaringen met het gebruik van psychofarmaca / Haaster, H. van, Graaf, W. van de. - Amsterdam : IGPB, 2005 : 156 p., tabn.

Met lit. opg.

ISBN 9078170018

Plaatscode : B4437-a / B4437-b

Haeringen, J. van

Antipsychotica / Haeringen, J. van

In : Wegwijzer - Jrg. 22, nr. 6 (dec. 2003) ; p. 14-16

Een overzicht van de soorten medicatie die bij schizofrenie worden gebruikt.

Haesbrouck, F.

ADHD-medicatie : medische megablunder / Haesbrouck, F. - Ieper : Tarcom NV, 2007 : 245 p., afbn.

ISBN 9789090217093

Plaatscode : B4736

Hardeman, E.

'Ik ben verbaasd over het gemak waarmee Prozac is toegelaten' : Frank van Meerendonk en zijn strijd tegen de 'wonderpil' / Hardeman E.

In : Patiënt en perspectief - Jrg. 2, nr. 4 (december 1995) ; p. 24-27

Sinds 1991 voert de Oisterwijkse ex-leraar een verbeterd strijd tegen het blinde Prozac-'geloof'.

Hardeman, E.

Pillenlobby : geneesmiddelenproductie verkeert in crisis / Hardeman, E.

In : Psy. - Jrg. 8, nr. 14 (24 dec. 2004) ; p. 29-31

Volgens Anita Hardon, hoogleraar in de antropologie van zorg en gezondheid aan de universiteit van Amsterdam, is de geneesmiddelenproductie vastgelopen in een complex systeem waarin onderzoekers, patiënten, artsen en overheden in hun verlangen naar

Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1054 CS Amsterdam
info@stichtingpandora.nl / www.stichtingpandora.nl

effectieve pillen nauwelijks aandacht hebben voor de risico's van die middelen. De overheid reageert veel te laks.

Healy, D.

Let them eat prozac / Healy, D. - Toronto : Lorimer & Company, 2003 : 462 p., fign., tabn.

ISBN 1-55028-783-4

Plaatscode : B4218

Hemels, I.

Kalmeringsmiddelen : Slik je wel, slik je niet / Hemels, I.

In : Psy - Jrg. 1, nr. 6 (19 juni 1997) ; p. 20-21

Verlag van het project Slik je wel, slik je niet van de afdeling preventie van de ggz in Eindhoven en Den Bosch en Novadic, netwerk voor verslavingszorg in Oost Brabant. Zij ontwikkelden instrumenten om het gebruik van slaap en kalmeringsmiddelen terug te dringen.

Hernandez, X.S.

Health protection in the New Association Agreement between The Andean Community and the European Community in light of its provisions concerning intellectual property and recent experiences / Hernandez, X.S.

Amsterdam : Hai Europe, 2009. – 84 p.

[http://www.haiweb.org/20012009/19%20Dec%202008%20Policy%20Paper%20EU-CAN%20Association%20Agreement%20\(Final%20EN\).pdf](http://www.haiweb.org/20012009/19%20Dec%202008%20Policy%20Paper%20EU-CAN%20Association%20Agreement%20(Final%20EN).pdf)

Hoekstra, A.

Stoppen met lithium : gevolgen voor het verloop van de manisch-depressieve stoornis / Hoekstra, A. - 4e dr. - Utrecht : Wetenschapswinkel Geneesmiddelen, 1996 : 31 p., bijln. Met lit. opg.

ISBN 90-74772-14-5

Plaatscode : R3777

Hoekstra, A.

Stoppen met lithium? ; gevolgen voor het verloop van de manische depressieve stoornis / Hoekstra, A., Willems, M. <bew.>. - Utrecht : Wetenschapswinkel Geneesmiddelen, 1996 : 12 p.

Samenvatting van het rapport 'stoppen met lithium'.

ISBN 90-74772-13-7

Plaatscode : R3778

Holleman, M.

De plicht van de poortwachter / Holleman, M.

In : Maandblad Geestelijke volksgezondheid - Jrg. 59, nr. 2 (2004) ; p. 181-182

De auteur werkt één ochtend per week bij de informatie- en advieslijn van Stichting Pandora. In 2002 had 30% van de telefoontjes betrekking op de behandeling met psychofarmaca met name antidepressiva. Ze vindt dat huisartsen zich verplicht moeten bijscholen in psychische problemen en behandelingen.

Jansen, M.

Eén pilletje per dag...nooit meer depressief?! / Jansen, M.

In : Viva - Nr. 21 (21 mei / 27 mei 2001) ; p. 80-86

Drie vrouwen, waaronder Anneke Huson, vertellen waarom ze antidepressiva slikken. Psychiater Willem Nolen en Toon Vriens van Stichting Pandora geven een reactie.

Jong, M. de

Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1054 CS Amsterdam
info@stichtingpandora.nl / www.stichtingpandora.nl

Psychiaters hebben weinig oog voor bijwerkingen : Cliëntenbond pleit voor onafhankelijk meldpunt / Jong M. de

In : Patiënt en perspectief. - Jrg. 2, nr. 4 (december 1995) ; p. 22-24

Er zit een grote kloof tussen de manier waarop psychiaters en cliënten naar de werking van medicijnen kijken. De Cliëntenbond pleit voor het serieus nemen van de ervaringen met medicijnen van patiënten.

Kahn, R.

Gids pillen en psychiatrie : Ziektebeelden Herkenning Behandeling Geneesmiddelen Bijwerkingen / Kahn, R. - (S.I.) : Balans, 1997 : 339 p.

Beschrijving van de meest voorkomende psychische aandoeningen, hoe deze te herkennen zijn, wat de verschijnselen zijn, de mogelijke oorzaken en de behandeling.

Alle pillen die op de nederlandse markt verkrijgbaar zijn worden beschreven, hun werking, veiligheid, toepassing en bijwerking.

Plaatscode : B3451

Kant, A.

Vijfentwintig medicijnen tegen te grote macht van de farmaceutische industrie : voorstel ter versterking van de onafhankelijkheid van het medisch onderzoek / Kant, A., Palm, I.

- Rotterdam : Wetenschappelijk onderzoek SP, 2005 : 61 p., bijln.

Plaatscode: : R4489

Kerkhof, M. PN van

Behandelaars laten zich gretig omkopen door farmacie : 'soms ligt de hebzucht er dik bovenop' / Kerkhof, M.PN van

In : Psy. - Jrg. 10, nr. 4 (3 maart 2006) ; p. 4-6

De farmaceutische industrie doet er alles aan om haar pillen aan de man te brengen.

Dokters zijn bepaald niet ongevoelig voor de alom aanwezige beïnvloeding door de fabrikanten. De journalist Joop Bouma heeft een onthutsend boek geschreven over de verkooptrucs die de bedrijfstak hanteert. 'Ze geven heel wat meer uit aan marketing dan aan onderzoek'.

Kerkhof, M.PN van

Pillenlobby : snoepriseje naar Zweden / Kerkhof, M.PN van

In : Psy. - Jrg. 8, nr. 12 (12 nov. 2004) ; p. 27-28

Maar liefst twintig buitenlandse journalisten trommelde het farmaceutisch bedrijf Elly Lilly op om in Zweden verslag te doen van het gezondheidsprogramma Health4U. De resultaten pakten wat mager uit, het verband tussen Lilly's Zyprexa en overgewicht werd angstvallig vermeden. Maar voor pakweg 50.000 euro weet Lilly zich in elk geval verzekerd van media-aandacht.

Knegtering, R.

Werken de nieuwe-generatie antipsychotica beter dan de oudere antipsychotica bij schizofrenie of schizo-affectieve stoornis? / Knegtering, R., Kluiters, H.

In : Maandblad Geestelijke volksgezondheid - Jrg. 59, nr. 9 (2004) ; p. 747-750

Commentaar op een grootschalige meta-analyse waarin de verdiensten van nieuwe antipsychotica worden vergeleken met die van oudere middelen.

Knippenberg, O.

Bijwerkingen van psychofarmaca : is er nog seks na de psychiater? / Knippenberg, O.

In : Deviant - Jrg. 9, nr. 34 (sept. 2002) ; p. 20-21

Over het seksueel disfunctioneren als gevolg van medicijnen. De auteur zet er een aantal op een rijtje en geeft advies.

Lammerts van Bueren, W.

Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1054 CS Amsterdam
info@stichtingpandora.nl / www.stichtingpandora.nl

Het gebruik van antipsychotica : een onderzoek onder schizofrenie patiënten en (hun) familieleden / Lammerts van Bueren, W. - Amsterdam : Nipo het Marktonderzoekinstituut, 2002 : 25 p.
Plaatscode : R3947

Langelaan, M.

Pillenlobby : cadeautjes in de ban / Langelaan, M.
In : Psy. - Jrg. 8, nr. 11 (22 okt. 2004) ; p. 10-12
Farmaceutische bedrijven mogen verpleegkundigen sinds kort niet meer bestoken met pillenreclame. Wat mag wel gesponsord worden en wat niet?

Langelaan, M.

Pillenlobby : macht en manipulatie / Langelaan, M.
In : Psy. - Jrg. 8, nr. 13 (3 dec. 2004) ; p. 16-18
Stichting Pandora werd door de farmaceut GlaxosmithKline, benaderd met de vraag om proefpersonen voor hun onderzoek te werven. Froukje Bos medewerker van Pandora, is verbijsterd over deze misleidende werving van Glaxo. 'Wij zien in deze aanpak een heuse promotie van een nog niet goedgekeurd medicijn. De werving van testpersonen gebeurt bovendien op onethische wijze'.

Langelaan, M.

Willekeur in behandeling schizofrenie / Langelaan, M.
In : Psy. - Jrg. 1, nr. 4 (mei 1997) ; p. 8-10
Uit een onderzoek blijkt dat er grote verschillen zijn in de medicamenteuze behandeling van patiënten met schizofrenie. Deze verschillen missen iedere wetenschappelijke grond.

Langen-Wouterse, J.J. de

Stoppen met antidepressiva? / Langen-Wouterse, J.J. de. - 2^e geheel herz. dr. - Utrecht : Wetenschapswinkel Geneesmiddelen Faculteit Farmacie, 2002 : 16 p., tabn.
ISBN 90-74772-33-1
Plaatscode : R4115-a / R4115-b

Lindeboom, J.

Overwogen medicijngebruik / Lindeboom, J.
In : Bulletin van de Cliëntenbond in de GGZ. - Jrg. 24, nr. 1 (maart 1996) ; p. 11-15
Verslag van de discussiedag over medicijngebruik georganiseerd door de Cliëntenbond.

Linden, J.A. van der

Het gebruik van medicijnen bij schizofrenie : voorlichting aan familieleden en vrienden / Linden J.A. van der. - Rotterdam : Stichting Nu voor Later, 1995. - 24 p. - (NvL-reeks; 5)
Overzicht van de medicijnen die bij schizofrenie worden toegepast.
Plaatscode : R3224

Lindt, S. van de

Praten over pillen en psychose : cliëntenperspectief op het gebruik van medicijnen bij herstel van een psychose / Lindt, S. Van de, Bauduin, D., Berghmans, R. - Utrecht : Trimbos-instituut, 2002 : 60 p.
Met lit. opg.
ISBN 90-5253-398-9
Plaatscode : B4043

Lithium

Lithium : informatie voor cliënten, familieleden en betrokkenen / Sonnen, M.P.A.M. <eindred.>. - 3e dr. - (S.I.) : GGZ Rijnland, 1999 : 26 p.

Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1054 CS Amsterdam
info@stichtingpandora.nl / www.stichtingpandora.nl

Met lit. opg.
Plaatscode : R3732

Loenhout, M. van

Geneesmiddeleninformatie op internet : ontwikkeling van een standaard voor de beoordeling / Loenhout, M. van. - Utrecht : Wetenschapswinkel, 1999 : 44 p., bijln., fign., tabn.
Plaatscode : R3765

Loonen, A.J.M.

Zo zijn onze manieren / Loonen, A.J.M. - Portugaal : DeltaBouman, 2004 : 48 p.
Rede uitgesproken aan de Rijksuniversiteit Groningen
ISBN 90-807389-2-1
Plaatscode : B4352

Louter, M.

Geschiedenis van Ritalin : pillen voor moderne kinderen / Louter, M.
In : Psy. -Jrg. 11, nr. 11 (dec. 2007) ; p. 28-30
In 1957 werd het effect van Ritalin op 'onaangepaste' kinderen duidelijk: het maakte ze rustig en beter geconcentreerd. Vijftig jaar later ontbijten er in Nederland zestigduizend adhd-patiënten met deze amfetamineachtige drug. De geschiedenis van Ritalin.

Maassen, H.

Trudy Dehue over de oorzaken van de depressie-epidemie : gevoelens van onbehagen / Maassen, H.
In : Medisch Contact. - Jrg. 63, nr. 21 (23 mei 2008) ; p. 893-895
Interview met Trudy Dehue n.a.v. haar juist verschenen boek 'De Depressie-epidemie'. Dat zoveel mensen depressief zijn komt niet omdat we de stoornis beter herkennen of doorgewiekte manipulaties van de farmaceutische industrie. De oorzaak is een culturele omslag. 'Depressieve mensen zijn niet ambitieus, competitief of ondernemend genoeg'

Manschot, A.

Slikken wij ons blij? : vrouwen gebruiken steeds meer antidepressiva / Manschot, A.
In : Opzij - Nr. 3 (maart 2002) ; p. 30-35
Vrouwen lijden twee keer zo vaak aan een depressie als mannen en slikken twee keer zo veel antidepressivum. Zijn Prozac en aanverwante medicijnen alleen maar symptoombestrijders? En zo ja is dit erg?

Marketingstrategieën farmaceutische industrie: mogelijke consequenties voor individuele patiënt

Pandorasite 8 november 2007, literatuurlijst samengesteld door consumentenactivist Frank van Meerendonk, met een inleiding van Froukje Bos, beleidsmedewerker Stichting Pandora

Manussen, T.

Stoppen met antipsychotica? / Manussen, T. - 3^e geheel herz. dr. - Utrecht : Wetenschapswinkel Geneesmiddelen, 2002. - 16 p., tabn.
ISBN 90-74772-19-6
Plaatscode : R4112

Medawar, C.

Medicines out of control? : Antidepressants and the Conspiracy of Goodwill / Medawar, C., Hardon, A. - Amsterdam : Aksant, 2004 : X, 258 p.
Met lit. opg.
ISBN 90-5260-134-8

Plaatscode : B4248

Mediareacties

Mediareacties op berichten uit het laboratorium van de samenleving / Brandt, E., ...[et al.]. - Amsterdam : Stichting Pandora, 2003

Plaatscode : R4645

Medicijnrevolutie

De medicijnrevolutie in de psychiatrie (1950-1985) : ooggetuigen in de geneeskunde en de medische zorg van de 20e eeuw : deel 1 / Pieters, T. <red.>, Snelders, S <red.>, Houwaart, E. <red.>. - Diemen : Veen Magazines B.V., 2006 : 174 p., afbn.

ISBN 90-85710-38-3

Plaatscode : B4501-a / B4501-b

Meester, M.

Debat tussen wetenschap en politiek : is er sprake van een depressie-epidemie? / Meester, M.

In : De Psychiater. - Jrg. 15, nr. 10 (dec. 2008) ; p. 35-37

Verslag van een debat tussen hoogleraar Trudy Dehue, CDA-Tweede -kamerlid Cisca Joldersma en Psychiater Marc Blom over de vraag waarom gebruiken ruim 80.000 mensen antidepressiva in een land waar volgens internationaal onderzoek de gelukkigste mensen ter wereld wonen.

Mintzes, B.

Blurring the boundaries : new trends in Drug promotion / Mintzes, B. - Amsterdam : HAI-Europe, 1998 : 64 p., afbn.

Plaatscode : R4373

Moleman, P.

Geneesmiddelen voor de geest : een praktische gids / Moleman, P. - Amsterdam : Nieuwezijds, 2007 : 225 p., bijln., tabn.

ISBN 9789057122163

Plaatscode : B4680

Moleman, P.

SSRI's en suiciderisico / Moleman, P.

In : Maandblad Geestelijke volksgezondheid. - Jrg. 63, nr. 4 (2008) ; p.280-286

Met antwoord

De auteur is van mening dat er in Nederland 'een ernstig misverstand' heerst, namelijk dat antidepressiva de kans op zelfmoord bij kinderen en jongeren zou vergroten en niet zouden werken. Flip Treffers beweert in ene antwoord dat het betoog van Moleman misleidend is.

Moynihan, R.

Allemaal aan de medicijnen : hoe de farmaceutische industrie van iedere consument een patiënt probeert te maken / Moynihan, R., Cassels, A. - Rijswijk : Elmar, 2006 : 224 p.

Vert. van: 'Selling sickness-how drug companies are turning us all into patients'

ISBN 90-389-1683-3

Plaatscode : B4506

Muijen, A.

Polikliniek metabole stoornissen : korter leven door antipsychotica / Muijen, A.

In : Psy. - Jrg. 12, nr. 1 (jan. 2008) ; p. 10-11

Gebruikers van atypische antipsychotica leven in de regel vijftien jaar korter dan de gemiddelde Nederlander. Onaanvaardbaar vindt GGZ Drenthe. De nieuwe polkliniek metabole stoornissen moet het tij keren.

Muilwijk, G.

Waar is wat werkt : van patiënt-stemmenhoorder naar student-stemmenhoorder / Muilwijk G. - Utrecht : Stichting weerklank, 1993. - 40 p., bijln.

Met lit. opg.

Plaatscode : R2798

Normrapport

Normrapport farmaceutische zorg in GGz-instellingen / GGZNederland, ...[et al.]. - Utrecht : GGz Nederland, 2003 : 32 p., bijln.

Plaatscode : R4120

Omgaan

Omgaan met medicijnen : informatie over medicijngebruik / Kamphuis, L., ...[et al.]. - Utrecht : Wetenschapswinkel Geneesmiddelen, 2003 : 24 p., afbn.. - (PUG/03-1)

ISBN 90-74772-64-1

Plaatscode : R4151

Omgaan

Omgaan met bijwerkingen : een praktijkadvies inclusief handleiding melden. - 's Hertogenbosch : Nederlands Bijwerkingen centrum Lareb, 2009 : 22 p., bijl.

Plaatscode : R4810

Overwogen

Overwogen medicijngebruik : gebruikersinformatie over medicijnen bij psychische klachten en stoornissen / Rijn van Alkemade, E. van <eindred.>. - 4e geheel herz. dr. - Utrecht : Cliëntenbond, 2001 : 60 p., tabn.

ISBN 90-6870-027-8

Plaatscode : B3864-a B3864-b B3864-c

Paassen, J.G. van

Patiëntervaringen met geneesmiddelen: een waardevolle aanvulling / Paassen, J.G. van. - Utrecht : Wetenschapswinkel, 2001 : 36 p.

Met lit. opg.

Plaatscode : R3850

PandoraNieuws

PandoraNieuws; Medicijnspecial / Bos, F. <medew.>, Vriens, T. <medew.>. - [s.l.] : [s.n.], 2005

Elektronische nieuwsbrief Stichting Pandora. - Jrg. 3, Medicijnspecial, november 2005

Plaatscode : B4464

Pechtold, L.

Uitkomst discussie Cliëntenbond en Wetenschapswinkel Geneesmiddelen : hulpverleners maken nog veel te vaak keuzes voor cliënten / Pechtold, L.

In : Onderste Boven - Jrg. 32, nr. 1 (lente 2004) ; p. 23-24

Verslag van een discussie die 21 januari gehouden werd door vijf (ex) psychiatrische patiënten, twee studenten en toehoorder bondsvoorzitter Hans van der Zee over de invloed van patiënten in de geestelijke gezondheidszorg bij de keuzevrijheid van de behandeling

Petry, D.

Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1054 CS Amsterdam
info@stichtingpandora.nl / www.stichtingpandora.nl

Schandalig misbruik van antipsychotische medicijnen : giftige psychiatrie / Petry, D.
In : Deviant. - Jrg. 16, nr. 61 (juni 2009) ; p. 4-8

De introductie van antipsychotica heeft ingrijpende gevolgen gehad voor de psychiatrische praktijk. Zij werden al snel een vanzelfsprekend onderdeel, zo niet de hoofdmoot, van de behandeling van mensen met psychotische symptomen. De auteur plaatst kanttekeningen bij deze ontwikkeling.

Pieters, T.

De weg naar de hemel : de opkomst van de antidepressiva in vogelvlucht / Pieters, T.
In : Medisch Contact - Jrg. 56, nr. 51/52 (21 dec. 2001) : p. 1879-1882

Hoe heeft depressie in nauwelijks vijftig jaar tijd kunnen uitgroeien tot kandidaat-volksziekte nummer één, met serontineheropnameremmers in de toptien van meest geslikte geneesmiddelen.

Pieters, T.

5 jaar antidepressiva : van stiefkind naar sterstatus / Pieters, T., Hennepe, M. te
In : Psy - Jrg. 5, nr. 2 (15 feb. 2001) ; p. 23-25

Hoe is het gelukt om het taboe op depressies in 45 jaar weg te nemen? Over de invloed van de farmaceutische industrie en de kritische jaren zeventig.

Pieters, T.

Pillen en psyche: culturele eb- en vloedbewegingen : medicamenteus ingrijpen in de psyche / Pieters, T., Hennepe, M. te, Lange, M. de. - Amsterdam : Rathenau Instituut, 2002 : 137 p., bijln.. - (Werkdocument; 87)

ISBN 90-8067-725-6

Plaatscode : B4028

Pieters, T.

Chemische blijdschap / Pieters, T.

In : De Groene Amsterdammer - Jrg. 127, nr. 19 (10 mei 2003) ; p. 37-39

In nauwelijks vijftig jaar heeft depressie kunnen uitgroeien tot kandidaat-volksziekte nummer één. In de jaren negentig is de populariteit van medicijnen tegen depressie flink gestegen. Het tij gaat wellicht keren. Het boek van Froukje Bos met de titel 'Berichten uit het laboratorium van de samenleving' biedt veel stof tot nadenken over de weerbarstige dagelijkse praktijk van medicamenteus ingrijpen in de psyche

Psychopharmaka

Psychopharmaka absetzen : erfolgreiches Absetzen von Neuroleptika, Antidepressiva, Lithium, Carbamazepin und Tranquilizern / Lehmann P. <hg.>. - Berlin : Peter Lehmann Antipsychiatrieverlag, 1998 : 374 p.

ISBN 3-925931-12-0

Plaatscode : B4237

Reacties

Reacties op berichten uit het laboratorium van de samenleving / Bos, F., ...[et al.]. - Amsterdam : Stichting Pandora, 2004 : 68 p.

Plaatscode : R4275-a / R4275-b

Rijn, E. van

Medicijnen bij een depressie : tips & informatie / Rijn, E. van. - Utrecht : Cliëntenbond in de geestelijke gezondheidszorg; DGV Nederlands instituut voor verantwoord medicijngebruik, 2004 : 11 p.

Plaatscode : R4376-a / R4376-b / R4376-c

Roman, B.

Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1054 CS Amsterdam
info@stichtingpandora.nl / www.stichtingpandora.nl

Patients' attitudes towards the generic substitution of oral antipsychotics / Roman, B., Tits, M. van, Vermeulen, M.. - Tilburg : IVA, 2007 : 55 p., bijln., afbn., tabn.,
Plaatscode : B4684

Romeny, R.

Health 4U slaat in als een bom / Romeny, R.
In : Psy - Jrg. 6, nr. 9 (5 sept. 2002) ; p. 25-31
Een groot probleem voor cliënten in de psychiatrie is overgewicht veroorzaakt door psychofarmaca. Geneesmiddelenfabrikant Lilly heeft voor mensen met ernstige psychische problemen het trainingsprogramma Health 4U opgezet. Afvallen, meer bewegen, gezonder eten en onderlinge steun.

Rooijen, M. van

Antipsychotica en dementerenden : één patiënt opofferen voor het welzijn van anderen / Rooijen, M. van
In : Psy.- Jrg. 12, nr. 2 (febr. 2008) ; p. 18-20
In Amerika zijn fabrikanten aangeklaagd omdat ze met illegale promotie het gebruik van antipsychotica door dementerende de hoogte in zouden hebben gejaagd. Ook in Nederland in krijgen dementerenden antipsychotica. Niet zonder risico.

Rooijen, M. van

Bopz moet op de helling : behandelen onder dwang met clozapine / Rooijen, M. van
In : Psy - Jrg. 7, nr. 7 (30 mei 2003) ; p. 4-6
Ggz-instelling Noord-Holland -Noord is blij met de verruiming van de wet bopz. Het maakt het mogelijk psychiatrische patiënten die gedwongen zijn opgenomen eerder onder dwang te behandelen. Het is nog onbekend wanneer de wetsverruiming in werking treedt. De psychiaters van GGZ Noord Holland behandelen al onder dwang, ook met het niet onomstreden clozapine.

Rooijen, M. van

Voor wat hoort wat : geboorte van een nieuwe pil / Rooijen, M. van
In : Psy - Jrg. 8, nr. 10 (1 okt. 2004) ; p. 18-21
De registratie van het nieuwe antipsychoticum Abilify is nog maar net rond en overall verschijnen er al juichende verhalen over. Als je de enthousiaste persberichten mag geloven, is er een nieuwe wonderpil geboren. Hoe zet een fabrikant zijn pil op de markt?

Schoemaker, B.

Kwaliteitsproject medicijnen : voorkom klakkeloos slikken / Schoemaker, B., Dam, C.
In : Psy - Jrg. 8, nr. 4 (2 april 2004) ; p. 14-15
Verslag van het kwaliteitsproject 'Doorbraak' dat in de Meerkanten wordt toegepast. Patiënten worden ervan bewust gemaakt dat ze niet achteloos allerlei medicijnen moeten slikken.

SSRI's

SSRI's / Treffers, Ph.D..A. <red.>, Burg, W.van den <red.>. - [s.l.] : [s.n.], 2005
Themanummer Maandblad Geestelijke volksgezondheid. - Jrg. 60, nr. 3 (2005) ; p. 189-369
Themanummer waarin speciale aandacht besteed wordt aan 'selectieve serotonine heropnamers'(SSRI's). De laatste tijd groeit de onrust over deze antidepressiva, zeker bij het voorschrijven aan kinderen en adolescenten.
Plaatscode : R4378-a / R4378-b / R4378-c / R4378-d

Stolker, J.J.

Pillen voor de psyche : de belangrijkste vragen en antwoorden over geneesmiddelen tegen psychische klachten / Stolker, J.J., Kok, R., Belleghem, S. van. - Amsterdam : Harcourt Assessment, 2005 : 128 p.

Met lit. opg.

ISBN 90-265-1757-2

Plaatscode : B4408

Stroo, M.

Meldpunt medicijnen: wat melden gebruikers van antidepressiva? / Stroo, M.

In : Onderste Boven. - Jrg. 35, nr. 2 (najaar 2007) ; p.6-9

Sinds mei 2004 kunnen medicijngebruikers hun ervaringen met medicijnen melden op het digitale meldpunt medicijnen. Inmiddels heeft het meldpunt ruim 4000 meldingen ontvangen. Voor de Cliëntenbond onderzocht het meldpunt de meldingen over medicijnen bij depressie.

Tent, M.

Wie bepaalt wat wel of niet te duur is? : medicijnstrijd / Tent, M.

In : Arts & Auto. Jrg. 73, nr. 5 (maart 2007) ; p. 14- 18

Wanneer een nieuw medicijn op de markt verschijnt, barst soms de strijd los over vergoeding en beschikbaarheid. Artsen, industrie en patiënten zetten zich in voor het medicijn, terwijl de overheid soms terughoudend is. Wie heeft welke belangen en waarop zijn ze gestoeld. Stichting Pandora laat een onafhankelijk geluid horen, ook over medicijnen als antidepressiva. Ze vermijdt banden met de industrie om zo kritisch als maar nodig is te kunnen zijn.

Tijd

Tijd voor een beter gebruik van medicijnen : aanbevelingen voor een samenhangende en gecoördineerde aanpak van therapietrouw / Westein, M. <eindrapportage>. - Utrecht : NPCF, 2008 : 25 p., afbn.

Met lit. opg.

Plaatscode : R4775

Toussaint, J.

Wat moeten we slikken? : publieksreclame voor psychofarmaca / Toussaint, J. -

Groningen : Rijksuniversiteit, 2004 : 38 p.

Met lit. opg.

Plaatscode : R4321

Transparant

Een transparant medicatiebeleid in de kinder-en jeugdpsychiatrie / GGZNederland. -

Utrecht : GGz Nederland, 2002 : 12 p.

Plaatscode : R4083

Vandereycken, W.

Psychiaters te koop? : de invloed van de farmaceutische industrie op het psychiatrisch denken en handelen / Vandereycken, W., Deth, R. van. - Apeldoorn : Garant, 2006 : 272 p., afbn.

Met lit. opg.

ISBN 978085750130

Plaatscode : B4563

Verslag

Verslag conferentie 'Dwang in Zwang' / Stichting Pandora, Haags Wegloophuis 'De Vluchthaven'. - Den Haag : Vluchthaven, 2006 : 20 p.

Plaatscode : R4646

Vergouwen, A.C.M.

Methoden om de therapietrouw bij het gebruik van antidepressiva te verbeteren /

Vergouwen, A.C.M., Hout, H.P.J. van, Bakker, A.

In : Nederlands Tijdschrift Geneeskunde - Jrg. 146, nr. 5 (2 feb. 2002) ; p. 204-207

Bij de medicamenteuze behandeling van depressieve stoornissen is therapietrouw belangrijk. Ongeveer de helft van de patiënten staakt echter het gebruik van antidepressiva binnen drie maanden. Uit onderzoek blijkt dat met gerichte interventie de therapietrouw kan verbeteren.

Verordening

Verordening vereist onderzoek naar geneesmiddelen voor kinderen : pillen voor het jonge spul / Berg, H. van den, ...[et al.]

In : Medisch Contact. - Jrg. 63, nr. 19 (9 mei 2008) ; p. 818-821

Veel kinderen worden met off-label en ongeregistreerde medicijnen behandeld. Daar komt verandering in want de Europese Verordening kindergeneesmiddelen verplicht de farmaceutische industrie ook onderzoek te doen bij kinderen. Maar daar zitten nog wel wat haken en ogen aan.

Vreede, P. de

Het goede leven : advertenties voor antidepressiva en normverschuivingen in ziekte en gezondheid / Vreede, P. de. - Groningen : Rijkuniversiteit Groningen, 2005 : 22 p.

Met lit. opg.

Plaatscode : R4401

Vriend, J. de

Stoppen met antidepressiva / Vriend, J. de, Okel, E. - Utrecht : Wetenschapswinkel Geneesmiddelen, 1998 : 28 p., fign., tabn.

Met lit. opg.

ISBN 90-74772-37-4

Plaatscode : R3776

Waterreus, J.J.H.

Geneesmiddelen bij kinderen: knelpunten en oplossingen / Waterreus, J.J.H. -

Amstelveen : College voor zorgverzekeringen, 2002 : 106 p., bijln., tabn.

Plaatscode : R4078

Werkconferentie

Werkconferentie 'Benzo's de baas' ; dl. 1 verslag / Schaik, C.J. van <eindred.>. - Utrecht : DGV Nederlands instituut voor verantwoord medicijngebruik, 2003 : 45 p.

Plaatscode : R4149-a / R4149-b / R4149-c

Whitaker, R.

Mad in America : bad science, bad medicine, and the enduring mistreatment of the mentally ill / Whitaker, R. - Cambridge : Perseus publishing, 2003 : 334 p.

ISBN 0-7382-0799-3

Plaatscode : B4363

Wigchert, B.A.M.

Kinderwens : informatie voor mensen met een manisch-depressieve stoornis, hun partners en andere betrokkenen / Wigchert, B.A.M., Knoppert, E.. - Utrecht : Vereniging voor Manisch Depressieven en Betrokkenen, 2009 : 23 p.

Plaatscode : R4823

Wittenberghe, A. van

Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1054 CS Amsterdam
info@stichtingpandora.nl / www.stichtingpandora.nl

Depressie en Prozac : de echte stand van zaken / Wittenberghe, A. van. - Amsterdam : De Arbeiderspers, 1996. - 110 p.
ISBN 90-295-5749-4

Aan de hand van medische gegevens, gesprekken met huisartsen, psychiaters en patiënten worden de laatste inzichten, bevindingen en behandelmethoden weergegeven, evenals oorzaken en vormen van depressie. De rol die Prozac als antidepressivum speelt in de behandeling van deze ziekte wordt ook beschreven.

Plaatscode : B3340

Wolffers, I.

Medicijnen : editie 2004-2005 / Wolffers, I. - 41ste geheel herz. en bijgew. dr. - Amsterdam : Contact, 2003 : 923 p.

ISBN 90-254-1947-X

Plaatscode : B4225-a / B4225-b

Wolffers, I.

Verlossing op recept : Prozac en het geloof in medicijnen / Wolffers I. - Amsterdam : Contact, 1995. - 159 p.

ISBN 90-254-1162-2

De populariteit van het anti-depressivum Prozac wordt steeds groter. Waarom wordt zo'n middel zo populair en is de behoefte daaraan niet eerder cultureel dan medisch bepaald?

Plaatscode : B3200

Wolschrijn, H.

Resi's strijd tegen arts en antipsychotica : 'uiteindelijk komt het gevoel terug' / Wolschrijn H.

In : Magazijn. - (dec. 1992) ; p. 10

Resi vertelt over de strijd die ze moest voeren met haar arts om het gebruik van antipsychotica te minderen.

Wunderink, L.

Antipsychotic treatment strategies and early course of first episode psychosis / Wunderink, L. - Wormer : Inmerc, 2006 : 184 p., tabn.

Met lit. opg.

Proefschrift Rijksuniversiteit Groningen

ISBN 90-367-2812-6

Plaatscode : B4604

Wurtzel, E.

Het land Prozac : alles mee en toch depressief / Wurtzel, E. - 6e dr. - Amsterdam : Meulenhoff, 1998 : 471 p.

ISBN 90-417-1040-X

Persoonlijk verslag over de moeilijke strijd tegen de chronische depressie die haar haar hele leven al achtervolgt.

Plaatscode : B3716

Belangrijke adressen:

Cliëntenbond

Postbus 645
3500 AP Utrecht
tel. 030-2521822

e-mail: postbus@clienbond.nl

homepage: www.cliëntenbond.nl

Advies en informatiedienst: tel. 030-2521812 ma en do 11.00-15.00 uur

e-mail : infoadvies@clienbond.nl

Vereniging behartigt de belangen van cliënten, ex-clieñten en potentiële cliënten door op te komen voor verbetering van de hulpverlening.

Federatie Vrouwenzelfhulp

Nieuwegracht 24 A

3512 LR Utrecht

tel. 030-2368262 (federatie)

e-mail: secretariaat@vrouwenzelfhulp.nl

030-2380663 (medicijnverslaving)

ma t/m do 9.00-14.00 uur

e-mail: medicijnverslaving@vrouwenzelfhulp.nl

Geneesmiddelen infolijn

Alexanderstraat 11

2514 JL Den Haag

tel. 0800-0998877 ma t/m vr 10.00-16.00 uur (€ 0,15 p.min.)

Nederlands instituut voor verantwoord medicijngebruik (DGV)

Churchillaan 11

3527 GV Utrecht

tel. 030-2916216 (vragenlijn geneesmiddelen)

homepage: www.medicijngebruik.nl

e-mail: post@dgvinfo.nl

Instituut geeft onafhankelijke voorlichting, kosteloos en voor groepen patiënten / consumenten, over het bewust en zorgvuldig omgaan met geneesmiddelen.

Stichting Pandora

2^e Constantijn Huygensstraat 77

1054 CS Amsterdam

tel. 020-6851171

e-mail: info@stichtingpandora.nl

homepage: www.stichtingpandora.nl

Pandora Helpdesk 0900-PANDORA of 0900-7263672 ma t/m do van 10.00 tot 16.30 uur (€ 0,10 p/m), e-mail: helpdesk@stichtingpandora.nl

Pandora Depressielijn tel. 0900-6120909 ma t/m do. 13.30-15.30 uur en 19.00 tot 21.00 uur e-mail: helpdesk@stichtingpandora.nl

e-mail: helpdesk@stichtingpandora.nl

De activiteiten van de Stichting zijn gericht op de verbetering van de (maatschappelijke) positie van cliënten en ex-clieñten van de geestelijke gezondheidszorg.

Stichting Vrouwen en Medicijngebruik (SVMG)

Kronehoefstraat 21-29

5612 HK Eindhoven

tel. 040-2121746

De Stichting biedt vrouwen hulp bij het terugdringen van overmatig gebruik van kalmerende en slaapmiddelen. De Stichting is aangesloten bij de Federatie Vrouwenzelfhulp.